

Introduktion til revideret STOPP/START version 2

Tore Sloth Andersen, Christian Chinyama Broge Richelsen & Jens-Ulrik Rosholm

STATUSARTIKEL

Dansk Selskab for Geriatri

Polyfarmaci og komorbiditet samt de aldersbetingede ændringer i farmakodynamik og farmakokinetik er nogle af de områder, der gør medicineringen af ældre vanskelig og øger risikoen for bivirkninger (*adverse drug reactions* (ADRs)). I den vestlige verden vurderes ADRs at være ansvarlig for 3-5% af hospitalsindlæggelser og 5-10% af hospitalsudgifter [1]. Medicinennemgang mhp. at optimere den uhensigtsmæssige medicinerer synes et oplagt fokus for intervention. Et nyligt publiceret Cochranereview [2] indeholdende fem randomiserede, kontrollerede studier med medicinennemgang på hospitaliserede ældre har dog ikke formået at demonstrere nogen sikker effekt. Her er der fundet 36% relativ risikoreduktion i antallet af skadestuekontakter, men ikke på andre relevante parametre som genindlæggelser, mortalitet og ADRs. Studiernes kvalitet og korte followuptid gør det dog omvendt ikke muligt at udelukke en effekt, og det synes fortsat intuitivt fornuftigt at sanere/justere/intervenere i polyfarmacerede patienters medicinlister. Som intervention er værktøjer i form af forskellige kriterier/tjeklister udviklet og tænkt som en hjælp til ordinationspraksis, men *ikke* erstatning for den kliniske vurdering. I 2007 blev Screening Tool of Older People's Prescriptions/Screening Tool to Alert doctors to Right Treatment (STOPP/START) publiceret for at kunne identificere potentielt uhensigtsmæssige lægemidler (*potentially inappropriate medication* = PIMs) samt identificere undladte hensigtsmæssige lægemidler (*prescribing omission medications* = POMs) [3]. STOPP/START har i samtlige sammenlignende undersøgelser vist sig at være mest effektivt mht. at identificere PIMs [4]. Her i foråret publiceres STOPP/START version 2 indeholdende 83 STOPP-kriterier og 34 START-kriterier inddelt i sektioner primært baseret på organsystemer og lægemiddelgrupper. Listen er udarbejdet efter oplæg fra gruppen bag STOPP/START [3] med to efterfølgende Delfirunder blandt klinisk farmakologisk og geriatrisk kyndige repræsentanter fra en stor del af de europæiske geriatriske selskaber og endelig en grundig litteraturgennemgang for at sikre evidensen for indholdet. På www.danskselskabforgeriatri.dk vil både den originale og en fordansket udgave af STOPP/START version 2 blive offentliggjort. I den fordanskede version vil medikamenter, der ikke er registreret i Danmark, være frasorteret, ligesom der tilføjes en

note, såfremt der er bemærket en uoverensstemmelse med dansk ordinationspraksis på området.

Listen er omfattende, men den logiske opbygning i organsystemer og lægemiddelgrupper gør, at den kan tjene som opslagsværk i det daglige arbejde, når man er usikker på hensigtsmæssigheden i anvendelsen af bestemte præparater hos ældre patienter. Ligeledes kan den tjene som inspiration i udarbejdelsen af lokale instrukser. På længere sigt kan STOPP/START måske integreres i elektroniske journal/medicineringsystemer – der findes allerede en elektronisk udgave, som anvendes/afprøves i Storbritannien [5].

KORRESPONDANCE: Tore Sloth Andersen, Medicinkliniken, Norrtälje Sjukhus, Lasarettsgatan 6, 761 29 Norrtälje, Sverige. E-mail: tore.sloth@gmail.com

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatternes ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. Onder G, Pedone C, Landi F et al. Adverse drug reactions as cause of hospital admissions: results from the Italian Group of Pharmacoepidemiology in the Elderly (GIFA). *J Am Geriatr Soc* 2002;50:1962-8.
2. Christensen M, Lundh A. Medication review in hospitalized patients to reduce morbidity and mortality. *Cochrane Database Syst Rev* 2013;2:CD008986.
3. Gallagher P, Ryan C, Byrne S et al. STOPP (Screening Tool of Older Person's Prescriptions) and START (Screening Tool to Alert doctors to Right Treatment). *Int J Clin Pharmacol Ther* 2008;46:72-83.
4. Richelsen CCB, Andersen TS, Poulsen BK et al. Metoder til systematisk gennemgang af ældres medicin. *Ugeskr Læger* 2013;175:1882-6.
5. <http://csis.ie/index.php/extensions/stopstart-product> [28. jan 2014].

